

6.2 VÝKON ROZHODNUTÍ, EXEKUCE A INSOLVENCE

Snad podle přísloví: „*Lehce nabyt, lehce pozbyt*“, se exekuce a insolvence nevyhýbají sportovnímu prostředí a zejména profesionálním sportovcům. Navíc se jedná o mediálně zajímavé případy a články tak plní tisk a weby zejména bulváru. Namátkou některé z nich.

<https://www.zenron.cz/osobni-bankroty-se-nevyhybaji-ani-slavnym-sportovcum/>

Zruinovaný gólman Čechmánek u soudu. Přestože hokejem vydělal zhruba čtvrt miliardy korun, stačily čtyři roky a všechno prošustroval...

<https://isport.bleesk.cz/clanek/vip-sport/186725/brankar-cechmanek-vydelal-hokejem-asi-240-milionu-ale-dluzi-nejmene-800-tisic.html>

Obří dluhy i exekuce. Fotbalista Bystroně se oběsil, závazky mě všude. Šílená dluhová spirála, ze které se těžce hrabal ven. I tohle mohlo předevírem dohnat bývalého fotbalistu Plzně Davida Bystroně k sebevraždě. Oběsil se ve sklepě domu ve Švýcarsku, kde hrál za klub US Schluein Ilanz.

Vysokým životním stylem fotbalista Tomáš Skuhravý své jmění brzy prohrál a žil na dluh. Exkluzivní rozhovor s dcerou „bombera“ Skuhravého: "Táta byl sice bohém, ale byl uznávaný!" Žil si jako král a Itálie mu ležela u nohou. Ale. Po majetku druhého nejlepšího střelce na mistrovství světa v Itálii 1990, který "visí" téměř 2,7 milionu korun, jdou exekutoři. Zatím si na něm moc nevzali, dokázali mu zabavit jen elektroniku za pár tisíc.

V zahraničí pak řádově vyšší příjmy profesionálů rovněž neznamenají, že sportovci nepadnou na dno. Zde jsou **příběhy těch nejpopulárnějších:**

<https://sportyive.cz/nezarazene/ti-dopadli-sportovci-kteri-z-ruznych-duvodu-skoncili-na-mizine-1-cast/>

<https://sportyive.cz/nezarazene/ti-dopadli-sportovci-kteri-z-ruznych-duvodu-skoncili-na-mizine-2-cast/>

<https://sportyive.cz/nezarazene/ti-dopadli-sportovci-kteri-z-ruznych-duvodu-skoncili-na-mizine-3-cast/>

Pojďme si probrat tuto zajímavou kapitolu a cesty, jak uniknout dluhům a znovu se očistit.

VÝKON ROZHODNUTÍ

Soudní proces, který končí **vydáním rozhodnutí**, se nazývá **nalézacím**. V případě, že rozhodnutí je **uložena povinnost** a účastník ji **nehodlá splnit**, je třeba splnění **vynutit = EXEKUCE**. Exekuce se **nařizuje výhradně na základě návrhu**, který podá **oprávněný** k soudu.

Pravomocné a vykonatelné rozhodnutí soudu (**arbitráže** viz dále) je **exekučním titulem**. **Podobnými tituly** jsou **rozhodnutí orgánů státní správy** včetně **platebních rozkazů**, **výkazy nedoplatků** na daních, **vykonatelná rozhodnutí** u nedoplatků **ze sociálního a zdravotního pojištění**.

Evropský exekuční titul pro nesporné pohledávky (nařízení 805/2004) a **rozhodnutí ESD** jsou dokonce s **předností** před zákonem použitelné ve všech zemích EU bez zvláštního uznání tohoto zahraničního rozhodnutí.

Účastníci řízení o výkon rozhodnutí

Oprávněný

Povinný

Jednotlivé způsoby exekuce vymáhání

Peněžité částky – srážky ze mzdy, příkázání z účtu, prodej nemovitosti (dražba), prodej podniku

Nepeněžité plnění – odebráním věci, vyklizením bytu, provedením prací a výkonů, soudcovské zástavní právo na nemovitost

Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí (odmítne dát do ústavu, předat rodiči, umožnit styk s dítětem) použije nejprve pokuty – max. jednotlivě 50.000 Kč, odnětí dítěte nebo uložení povinnosti do 3 měsíců účastnit se mediačního řízení. V zájmu dítěte se využívá **navykový režim** nebo **vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným**.

PRŮBĚH A DRUHY EXEKUCÍ

V ČR se rozlišují **výkony rozhodnutí**, které **provádějí soudy samy**, a **exekuce**, které provádí **samostatní soudní exekutoři**. Významným rozdílem je proto například to, že provedení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu (**o.s.ř.**) zajišťuje **soudní vykonavatel**, který je **zaměstnancem soudu**, je tedy placen soudem a řízení o výkonu tohoto rozhodnutí je zpoplatněno podle zákona o soudních poplatcích.

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu provádí **soudní exekutor – soukromá fyzická osoba**, kterou **stát pověřil** exekutorským úřadem, náklady exekuce platí zpravidla povinný. Kromě toho své vlastní exekuce mohou provádět i **finanční úřady** a další **správní úřady**.

Soudní výkon rozhodnutí

Podle o.s.ř. **nemohou soudy** vykonávat pouze ta rozhodnutí, která se primárně vykonávají ve **správní** nebo **daňové** exekuci. Návrh na zahájení výkonu rozhodnutí se podává k **místně příslušnému okresnímu** soudu, který po odstranění případných vad návrhu usnesením výkon rozhodnutí nařídí, přičemž v tomto usnesení zároveň rozhodne i o jeho **nákladech**, které se pak v rámci nařízeného výkonu také vymůžou. Soud, který výkon rozhodnutí nařídil, se zároveň postará o jeho provedení.

Exekuce prováděná soudním exekutorem

Naopak prostřednictvím (soukromého) soudního **exekutora** lze vykonat **libovolný** exekuční titul, s **výjimkou** rozhodnutí ve věcech **péče o nezletilé děti** a ochrany proti **domácímu násilí** a některých cizích rozhodnutí. Exekuci provede ten soudní exekutor, kterého v exekučním návrhu **označí oprávněný** a který je **zapsán** v rejstříku zahájených exekucí, přičemž prvním úkonem takto vybraného soudního exekutora je právě zápis v zákoně stanovených údajů do tohoto rejstříku.

Exekuční návrh podává oprávněný **k soudnímu exekutorovi**, kterého chce provedením exekuce pověřit. Ten jej po odstranění případných vad **postoupí exekučnímu soudu**, kterým je okresní soud, v jehož obvodu má povinný **místo trvalého pobytu**. Exekuční soud poté daného soudního exekutora **pověří** jejím provedením, jestliže jsou splněny zákonné předpoklady. Pověření není soudním rozhodnutím a nelze se proto proti němu odvolat, účastník řízení může uplatnit pouze návrh na zastavení zahájené exekuce.

Podobně jako soudní výkon rozhodnutí končí exekuce především **vymožením** pohledávky oprávněného a nákladů exekuce, lze již však také ještě předtím ze stejných důvodů zastavit. **O**

zastavení rozhoduje i bez návrhu **soudní exekutor**, pokud ale v případě podaného návrhu tomuto návrhu nevyhoví, postoupí jej exekučnímu soudu, který rozhodne s definitivní platností.

Správní exekuce

V rámci **správní exekuce** nejen vymáhá správní orgán povinnost, kterou v určitém správním řízení **uložil**, ale návrh na zahájení může podat i **libovolná osoba**, které bylo vykonatelným správním rozhodnutím přiznáno určité **právo**, případně byl správním orgánem schválen vykonatelný smír a z tohoto smíru ji vymáhané právo plyne.

Návrh na zahájení správní exekuce se podává k **exekučnímu správnímu orgánu**, kterým je většinou **obecní úřad** obce s rozšířenou působností, případně jiný obecní úřad, krajský úřad nebo i jiný správní úřad. Pokud jím je ten správní orgán, který vydal exekuční titul, pak o zahájení vykonávacího řízení, ve kterém vystupuje jako exekuční správní orgán a zároveň je v pozici oprávněného, rozhodne z úřední povinnosti.

Provedení správní exekuce se **liší** podle toho, zda je vymáháno peněžité plnění, nebo nepeněžité. Pro exekuci peněžitého plnění se použije stejný postup, jako u exekuce daňové. O provedení exekuce nepeněžitého plnění rozhodne exekuční správní orgán vydáním **vlastního správního exekučního příkazu**, který může znít na provedení náhradního výkonu v případě zastupitelného plnění, přímé vynucení v případě nezastupitelného plnění (zejména vyklizením, odebráním movité věci nebo předvedením) nebo na ukládání donucovacích pokut. O nákladech správní exekuce rozhodne exekuční správní orgán a nebudou-li povinným uhrazeny dobrovolně, budou také posléze exekučně vymáhány.

Daňová exekuce

Daňová exekuce slouží pouze k **vymáhání daňových nedoplatků** a nedoplatků na pokutách, udělených v daňovém řízení. Vymáhajícím orgánem a zároveň v pozici oprávněného je **správce daně**, tedy **finanční úřad**, který kromě využití tohoto typu exekučního řízení může podat i návrh na provedení exekuce prostřednictvím soudního exekutora. Právní úprava daňové exekuce je obsažena v daňovém řádu a subsidiárně se využívá občanský soudní řád. Exekučním titulem je zde vykonatelný výkaz nedoplatků, vykonatelné rozhodnutí ukládající peněžité plnění nebo vykonatelný zajišťovací příkaz.

O zahájení daňové exekuce rozhodne z úřední povinnosti správce daně a to tak, že vydá vlastní daňový exekuční příkaz, který může znít na provedení exekuce příkázáním pohledávky, srážkou ze mzdy nebo jiného příjmu, prodejem movitých věcí, prodejem nemovitostí nebo postižením jiných majetkových práv. Náklady této exekuce se vymáhají současně s vymáhaným nedoplatkem.

SOUDNÍ EXEKUTOŘI

Stížnosti na pomalý „průchod práva“ a zajištění vynutitelnosti soudních rozhodnutí vedly ke zřízení soudního exekutora. Může se jím stát fyzická osoba, kterou **stát pověřil exekutorským úřadem**. Do funkce je jmenován ministrem spravedlnosti po splnění podmínek – **vysokoškolské vzdělání, 3 roky exekutorské praxe a složení exekutorské zkoušky**.

Provádí výkon exekučních titulů na základě pověření soudu a úkony exekutora se považují za úkony soudu. Použit může pouze zákonem stanovené způsoby.

Exekutoři jsou sdruženi v **Exekutorské komoře ČR** se sídlem v **Brně**. Jejich výši odměn stanovuje vyhláška.

Exekutorská komora <http://ekcr.cz/>

Zjišťování exekucí (placená služba)

https://www.exekuceinfo.cz/?gclid=EAJaIQobChMItraUx6745QIVGNtRCh2h8gR1EAAAYASAAEgJfm_D_BwE

Exekutorská legislativa

Zákon č. 120/2001 Sb. **exekuční řád**

Vyhláška č. 329/2008 Sb. **o centrální evidenci exekucí**

Vyhláška č. 330/2001 Sb. **o odměně a náhradách soudního exekutora**

Vyhláška č. 418/2001 Sb. **o postupech při výkonu exekuční a další činnosti**

INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ

Jedná se o **specifický druh** civilního procesu a hlavním jeho účelem je **uspokojení věřitelů**. **Od exekuce se zásadně liší tím, že nejde jen o uspokojení toho, kdo podal exekuci, ale všech věřitelů, a to zcela nebo poměrně.**

Insolvenční zákon č. 182/2006 je účinný od roku **2008** a nahradil **Zákon o konkurzu a vyrovnání**.

Dlužník je v úpadku jestliže má **více věřitelů** (ne tedy jeden věřitel s více pohledávkami), má **peněžité (pouze peněžité) dluhy minimálně 30 dnů po splatnosti** a je zjevné, že je **nebude schopen splatit**.

Právnícká osoba je v úpadku (je předlužena), jestliže má více věřitelů a **souhrn závazků svou hodnotou převyšuje hodnotu jejího majetku**, která by nestačila k uspokojení věřitelů. Dlužníkuv majetek se nazývá **majetkovou podstatou** a patří do ní **majetek soukromý, z podnikání i majetek, který získal v průběhu řízení**. Výjimkou jsou věci běžné (oblečení), snubní prsten a hotovost **do 1.000 Kč**.

Insolvenční řízení je zahájeno pouze na návrh, a to věřitelů nebo **samotného dlužníka**. Podává se **u krajského soudu**. Ten **bezodkladně návrh posoudí** a zpravidla **ještě týž den vydá vyhlášku o zahájení řízení**.

Vyhláška se **zveřejní** v insolvenčním rejstříku - www.justice.cz - pokročilé vyhledávání, - jméno dlužníka a „enter“ a **soud informuje dále úřad práce a správu sociálního zabezpečení**. Okamžikem zveřejnění se **zablokují všichni věřitelé dlužníka**, kteří již mají své pohledávky ve výkonu rozhodnutí **exekučně!!!** Rovněž **dlužník má od chvíle vyhlášení silně omezenou možnost nakládat se svým majetkem**.

Soud návrh posoudí a v případě důvodnosti **vyhlásí úpadek**. Určí i **způsob řešení úpadku**, kterými jsou:

Oddlužení je pro nepodnikatele, kteří si nabrali půjčky a úvěry. Musí se zavázat uhradit nejpozději do 5 let alespoň 30 % dluhů a poté, když nesplní uspokojení věřitelů nad 30 %, pak se zkoumá, zda udělali vše pro maximální uspokojení věřitelů. Zejména se zkoumá jejich pracovní potenciál na trhu.

Mohou se zavázat i jiné osoby. Návrh podává sám dlužník na předepsaném formuláři a musí uvést soupis všech dluhů. Věřitel se musí do **60 dnů** od vyhlášení přihlásit se svou pohledávkou na předepsaném formuláři soudu **JINAK POHLEDÁVKA ZANIKÁ**. V neplnění podmínek oddlužení (nebude schopen plnit, udělal další dluhy), může soud oddlužení zrušit.

Reorganizace – se uplatňuje u velkých dlužníků s obratem nad 100 milionů nebo nad 100 zaměstnanců (Sazka), jedná se o vyšší uspokojení věřitelů a podnik se nelikviduje. Používá se i v případě dohody dlužníka s věřiteli tzv. přebalená reorganizace. Podmínkou je, že dlužník nadále pokračuje v podnikání.

Konkurs – jde v podstatě o zpeněžení majetku nebo podniku dlužníka a rozdělení výtěžku mezi věřitele. Jestliže dlužník, fyzická osoba – nepodnikatel nemá obrat vyšší než 2 miliony a nemá více jak 50 zaměstnanců, jedná se o nepatrný konkurs, který probíhá zkrácenou a zjednodušenou formou.

V rozhodnutí o úpadku **soud stanoví insolvenčního správce**. Ten nakládá s majetkovou podstatou dlužníka a musí veškeré **úsilí směřovat k uspokojení věřitelů**. Má **pravomoci** vstupu, prohlídky, otevírání uzavřených prostor apod. Od své účinnosti (2008) vstoupil rázně tento zákon do zajišťovacích institutů závazkového práva občanského zákoníku, jako zákona **lex generalis** a zejména v českém prostoru je i hojně zneužíván...

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ (ARBITRÁŽ)

Rozhodčí řízení (někdy též arbitráž) je **mimosoudní způsob** řešení sporů nezávislými a nestrannými rozhodci, který bývá využíván jako náhrada civilního procesu při řešení **majetkových sporů**. Rozhodčí řízení je neveřejné, což je spolu s jeho rychlostí a často i nižšími náklady ve srovnání s běžným soudním řízením považováno za jeho největší výhody. Má formálnější charakter než dvě předchozí formy. Výsledkem je **rozhodčí nález a je i titulem exekucím!**

Zásadně jej lze použít, jestliže si tento druh řešení strany zvolily.

Řeší zejména spory obchodní povahy, a to tuzemské i mezinárodní.

Rozhodčím orgánem je jeden, více rozhodců nebo stálý rozhodčí soud.

Rozhodcem může být osoba nepodjatá, způsobilá k PÚ, která písemně přijme roli rozhodce. (nesmí to být soudci ani státní zástupci)

V ČR existují 3 stálé rozhodčí soudy. Vydávají **vnitřní předpisy** statuty a řády upravující **podrobnosti řízení**. (jmenování arbitráž, způsob řízení, odměny, náhrady)

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře a agrární komoře

Rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze

Rozhodčí soud při burze cenných papírů

Dále v posledních 5 letech se doslova „roztrhl pytel“ s **novými vzniklými rozhodčími společnostmi**, z nichž mnohé nespĺňují v očích odborné veřejnosti zásadu **odbornosti a nestrannosti**. Zejména ty společnosti, které si zakládají **na svém kreditu**, poukazují na **neúnosný stav v této oblasti** a v očekávání je právní zásah státu.

Základem pravomoci k rozhodčímu řízení je rozhodčí smlouva tj. ujednání, že spor nepůjde k soudu, ale k rozhodčímu orgánu.

Forma a) **rozhodčí doložka** – ve smlouvě pro případ sporu
b) **rozhodčí smlouva** – po vzniku sporu pouze dohoda o tom kdo bude arbitrem

Řízení končí vydáním rozhodčího nálezu, který má **účinky pravomocného soudního rozhodnutí, je vykonatelný a exekvovatelný!**

ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ SPORŮ znamená, že stát umožnil FO a PO v určitých případech právní spor svěřit místo soudu jinému orgánu. **Zásadním předpokladem je dobrovolnost.**

Mediace – výsledkem je (když se podaří) **dohoda o narovnání bez exekučního titulu!** Slouží k urovnání sporu **zásahem třetí osoby (mediátor)** k nalezení podmínek, nestranným posouzením, doporučením, formulací návrhů na smír. Proces je neformální. Není závazný. Strany mohou **přijmout i odmítnout** názor mediátora.

Konciliace (zprostředkování) - výsledkem je (když se podaří) dohoda o narovnání (smír) **bez exekučního titulu!** Jde především o posuzování právních aspektů sporu (**konciliátorem**). Jestliže již probíhá soudní jednání, může **soud na návrh účastníků jednání přerušit** a umožnit **smírčí či mediační jednání.**